

①

UKENS UTFORDRING NØ 7, LØSNING.

#19, s. 229:

Vi skal vise at $y = A \cos \omega t + B \sin \omega t$ er en løsning av differensiallikningen:

$$(+) \quad y'' + \omega^2 y = 0$$

for hvert valg av konstantene A og B.

$$y' = -A\omega \sin \omega t + B\omega \cos \omega t$$

$$y'' = -A\omega^2 \cos \omega t - B\omega^2 \sin \omega t$$

Dette gir:

$$\underline{y'' + \omega^2 y} = -A\omega^2 \cos \omega t - B\omega^2 \sin \omega t + \omega^2 (A \cos \omega t + B \sin \omega t) = \underline{0}.$$

#20, s. 229:

Vi skal så bevise at om $y = f(t)$ er en vilkårlig løsning av (+), så er $\omega^2 (f(t))^2 + (f'(t))^2 = c$ (konstant)

Ekvivalent: bevise at $\frac{d}{dt}$ av venstresiden ovenfor er $\equiv 0$. Vi har altså:

$$(++) \quad f''(t) + \omega^2 f(t) = 0$$

ut fra vår antagelse. Derivasjon gir:

$$\frac{d}{dt} (\omega^2 (f(t))^2 + (f'(t))^2) = \omega^2 2f(t) \cdot f'(t) + 2f'(t) \cdot f''(t) = 2f'(t) \cdot [\omega^2 f(t) + f''(t)]$$

$\equiv 0$ ut fra (++). Altså er:

$$\underline{\omega^2 (f(t))^2 + (f'(t))^2 = c}$$

#21, s. 229:

Vi skal bevise at om $y = q(t)$ er en løsning av (+) som oppfyller randbetingelsene $q(0) = q'(0) = 0$, så må $q(t) \equiv 0$.

(2)

UKENS UTFORDRING Nr 7, LØSNING (fort.)

Utt fra oppg #20 ovenfor, må vi ha:

$$\omega^2 (q(t))^2 + (q'(t))^2 \equiv C$$

Setter vi inn $t=0$ på venstre-siden får vi:

$$\omega^2 (q(0))^2 + (q'(0))^2 = 0$$

utt fra randverdi betingelsene. Altså har vi at $C=0$. Dette gir så at:

$$(++) \omega^2 (q(t))^2 + (q'(t))^2 \equiv 0,$$

som igjen medfører at $q(t) \equiv 0$ og $q'(t) \equiv 0$ siden $\omega \neq 0$ og begge ledd i (++) er positive.

#22, s.229:

Anta så $y=f(t)$ er en vilkårlig løsning av (+). Vi innfører så:

$$g(t) = f(t) - f(0)\cos\omega t - \frac{f'(0)}{\omega}\sin\omega t$$

Siden (+) er en lineær differensial-ligning og såvel $y=f(t)$ (p. antagelse) og $y = -f(0)\cos\omega t - \frac{f'(0)}{\omega}\sin\omega t$ (utt fra #19) er løsninger av (+), er også $y=g(t)$ en løsning av (+). Videre har

$$\text{vi: } \underline{g(0)} = f(0) - f(0) = \underline{0}, \text{ mens}$$

$$g'(t) = f'(t) + \omega f(0)\sin\omega t - f'(0)\cos\omega t$$

$$\text{og dermed: } \underline{g'(0)} = f'(0) - f'(0) = \underline{0}.$$

Utt fra #21 har vi da at:

$$g(t) \equiv 0 \text{ eller: } f(t) \equiv f(0)\cos\omega t + \frac{f'(0)}{\omega}\sin\omega t.$$

Altså har vi bevist at en-

hver løsning av (+) har formen:

$$\underline{f(t) = A\cos\omega t + B\sin\omega t.}$$

(3)

#23, s. 229

Vi antar at differensialligningen:

$$(\nabla) \quad ay'' + by' + cy = 0$$

er s.a. $b^2 - 4ac < 0$. (Dette vil

si at røttene i den tilhørende algebraiske ligning $ar^2 + br + c = 0$ er komplekst konjugerte - d.v.s. $r_1 = k + i\omega$, $r_2 = k - i\omega$

der $i = \sqrt{-1}$) Vi kan unngå å trekke inn komplekse tall på følgende måte.

Vi innfører $y = e^{kt} \cdot u$, der u antar at y er en løsning av (∇) . Vi

velger her $k = -b/2a$. Vi har:

$$y' = -\frac{b}{2a} e^{-\frac{b}{2a}t} u + e^{-\frac{b}{2a}t} u' = e^{-\frac{b}{2a}t} \left[-\frac{b}{2a} u + u' \right]$$

$$y'' = -\frac{b}{2a} e^{-\frac{b}{2a}t} \left[-\frac{b}{2a} u + u' \right] + e^{-\frac{b}{2a}t} \left[-\frac{b}{2a} u' + u'' \right]$$

$$= e^{-\frac{b}{2a}t} \left[\frac{b^2}{4a^2} u - \frac{b}{a} u' + u'' \right]$$

Innsatt i (∇) gir dette:

$$e^{-\frac{b}{2a}t} \left[\frac{b^2}{4a^2} u - \cancel{b} u' + a u'' \right] + e^{-\frac{b}{2a}t} \left[-\frac{b^2}{2a} u + \cancel{b} u' \right]$$

$$+ c e^{-\frac{b}{2a}t} u = e^{-\frac{b}{2a}t} \left[\left(\frac{b^2}{4a^2} - \frac{b^2}{2a} + c \right) u + a u'' \right]$$

$$= e^{-\frac{b}{2a}t} \left[\left(-\frac{b^2}{4a} + c \right) u + a u'' \right] = 0$$

Altså må u være en løsning av differensialligningen: $u'' + \omega^2 u = 0$ der

$\omega^2 = \frac{4ac - b^2}{4a^2} > 0$. Ut fra #22 må dermed en

vilkårlig løsning av (∇) være av formen:

$$y = e^{kt} [A \cos \omega t + B \sin \omega t],$$

der $k = -\frac{b}{2a}$ og $\omega = \frac{1}{2a} \sqrt{4ac - b^2}$,

mögaktig som angitt for Case III

på s. 220.